

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en ouderbetrokkenheid

Inhoudsopgave

<i>Inleiding</i>	3
Indicatiestelling.....	3
Groepsgrootte en leeftijdsopbouw	3
<i>Pedagogische visie</i>	3
<i>Visie op de voorschoolse educatie</i>	4
Aanbod van activiteiten.....	4
<i>Ontwikkelingsstimulering</i>	4
Taal.....	5
Rekenen.....	5
Motoriek.....	6
Sociaal emotionele ontwikkeling	7
<i>Volgen ontwikkeling peuters</i>	7
Afstemming aanbod voorschoolse educatie	7
Signaleren bijzonderheden ontwikkeling.....	8
Zorgen rondom een kind	8
<i>Betrokkenheid ouders bij stimuleren ontwikkeling</i>	9
Ouderbetrokkenheid	9
<i>Inrichting ruimte</i>	10
Passend materiaal	11
<i>Aansluiting en overgang tussen voor- en voerschoolse educatie</i>	11
Mentorschap.....	11
Doorgaande ontwikkellijn.....	11
<i>Samenwerking andere belanghebbenden</i>	11
Gemeente	11
Onderwijs	12
Sterk Papendrecht.....	12

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en ouderbetrokkenheid. Dit beleidsplan is een belangrijk document waarin wij beschrijven hoe wij invulling geven aan voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en de wijze waarop we ouders hierbij betrekken.

Op al onze dagopvanggroepen en peuterspeelzalen werken wij met de voor- en vroegschoolse methode Uk & Puk, aangezien wij het belangrijk vinden om gericht te werken aan de brede ontwikkeling van alle jonge kinderen.

Met ingang van 1 januari 2019 zijn onze peuterspeelzalen binnen onze kindcentra Oranje-Nassau en Prins Constantijn gecertificeerd om kinderen op te vangen met een VVE indicatie.

Dit beleidsplan is geschreven samen met de pedagogisch medewerkers van onze peuter(speel)groepen en wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Indicatiestelling

Tijdens een consult op het consultatiebureau rond de leeftijd van 2 jaar wordt aan de hand van criteria bepaald of een kind een doelgroepkind is conform de rijksdefinitie of de uitgangspunten. Er kan een extra consult ingepland worden rond de leeftijd van 2,5 jaar waar zo nodig een indicatie wordt afgegeven voor VVE. Kinderen met een VVE indicatie moeten minimaal 4 dagdelen per week (10 uur) gebruik maken van het aanbod op de peuterspeelzaal. Wanneer kinderen zonder indicatie zijn ingeschreven, maar waarvan blijkt dat op basis van een erkend observatiemodel het een VVE doelgroepkind is, wordt door ons contact gelegd met het consultatiebureau voor een indicatiestelling.

Ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag krijgen twee dagdelen per week gratis opvang. Voor ouders van doelgroepkinderen worden 4 dagdelen per week gratis aangeboden.

Groepsgrootte en leeftijdsopbouw

Op elke locatie is een peuter(speel)groep voor maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

Pedagogische visie

Aan het begin van het leven maakt een mens een enorme ontwikkeling door. De groei naar volwassenheid is een proces waarin ieder kind zich kan ontplooien. Een goede start is belangrijk en begint bij een veilige en liefdevolle omgeving waarin het kind zich geborgen voelt. Hier ligt de belangrijkste voorwaarde om een gelukkig en evenwichtig kind te zijn, en volwassene te worden. Samen met de ouders en andere opvoeders doen wij er alles aan om die voorwaarde voor het kind te optimaliseren.

Wij vinden het erg belangrijk dat elk individueel kind zich welkom en thuis voelt op onze peuterspeelgroepen en streven naar een optimaal opvoedingsklimaat voor elk individueel kind. Wij dragen zorg voor een gevoel van veiligheid, geborgenheid, liefdevolle zorg en aandacht, ruimte, ritme en structuur. Wij scheppen een sfeer van warmte en vertrouwen waarin kinderen gestimuleerd worden om zich op hun eigen manier en in hun eigen tempo te ontplooien tot zelfstandige, gelukkige kinderen. Wij leggen hierbij de nadruk op de eigenheid van elk kind en proberen in onze pedagogische benadering kinderen respect te leren hebben voor de eigenheid van de ander.

De vertrouwensband die wij hebben met de ouders en een hoge mate van ouderbetrokkenheid is voor ons erg belangrijk. Wanneer ouders weten dat ze welkom zijn en zelf betrokken zijn bij de

ontwikkeling van hun kind(eren) zal dit een positief effect hebben op zowel het directe gevoel van veiligheid en geborgenheid van de kinderen, als op hun verdere ontwikkeling.

Voorwaarde voor het pedagogisch handelen van onze pedagogisch medewerkers zijn de vier pedagogische basisdoelen die genoemd worden in de Wet Kinderopvang. Deze vier pedagogische opvoedingsdoelen hebben betrekking op emotionele veiligheid, sociale competentie, persoonlijke competentie en de overdracht van waarden en normen. Deze doelen zijn verder uitgewerkt in ons pedagogisch beleid.

Visie op de voorschoolse educatie

Op onze peuterspeelgroepen willen we alle kinderen gelijke kansen bieden bij de start van de basisschool door de ontwikkeling van alle kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar te stimuleren. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van het voor- en vroegschoolse educatie (VVE)-programma Uk & Puk. Wij bieden verschillende thema's aan. Spelen staat centraal bij Uk & Puk. Spelen is ontdekken. Spelen is groeien. Daarom leren we met Uk & Puk de kinderen nieuwe vaardigheden door actief bezig te zijn. De activiteiten die aangeboden worden stimuleren de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden en motorische en zintuiglijke vaardigheden. Ook geeft Uk & Puk de eerste rekenprikkelers.

Met voor- en vroegschoolse educatie worden kinderen beter voorbereid op de overgang van opvang naar het basisonderwijs en wordt vormgegeven aan de zogenaamde doorlopende leerlijn. Een VVE-programma biedt daarnaast de mogelijkheid kinderen te ondersteunen die extra begeleiding nodig hebben. Er wordt doelgericht gewerkt, waarbij activiteiten worden afgestemd op de hulpvraag en behoefte van het kind. Als blijkt dat een kind weinig vorderingen maakt, ondanks genoemde inspanningen, kunnen VVE-activiteiten in kleiner groepsverband of individueel worden aangeboden. In kleiner verband is meer individuele aandacht voor het kind en meer herhaling mogelijk.

Aanbod van activiteiten

Het totaalaanbod van Uk & Puk bestaat uit tien aansprekende thema's gericht op de belevingswereld van het kind en het "hier en nu". Elk thema biedt activiteiten voor ongeveer zes weken. Ieder thema bevat twaalf activiteiten: drie activiteiten voor de grote groep, zeven activiteiten voor groepjes van maximaal drie kinderen en twee activiteiten om individueel te kunnen doen. Elke activiteit is uitgewerkt per leeftijdscategorie (dreumes tot 2,5 jaar en peuter vanaf 2,5 jaar) waarbij vermeld staat aan welke leerdoelen de kinderen werken. Elke activiteit verloopt volgens een vast stramien met introductie, kern, uitbreiding en afsluiting. Kinderen met een VVE indicatie worden extra begeleid door middel van pre teaching. Dit betekent dat deze kinderen voor de kring apart worden genomen om de activiteit door te nemen, zodat de kringactiviteit beter begrepen wordt.

Ontwikkelingsstimulering

We besteden veel aandacht aan het stimuleren van de verschillende ontwikkelingsgebieden van alle kinderen, zoals beschreven in hoofdstuk 3 van ons pedagogisch beleid. Dit doen wij door hiervoor zowel de kennis, als de fysieke materialen in huis te hebben. We zorgen dat kinderen veel ruimte en middelen tot hun beschikking hebben om te leren en zich te ontplooien, wat een positief effect heeft op hoe zij zich op latere leeftijd (blijven) ontwikkelen. Bekwame pedagogisch medewerkers worden gestimuleerd zich te blijven ontwikkelen in hun vaardigheden tot het stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen. Daarnaast is er passend spel materiaal aanwezig en maken wij gebruik van het totaalprogramma Uk & Puk gericht op brede ontwikkelingsstimulering.

Ons doel is om ontwikkelingsachterstanden vroegtijdig te signaleren en daar adequaat naar te handelen door het aanbieden van aangepaste activiteiten gericht op het individuele kind. We streven

ernaar om alle kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op het basisonderwijs en alle basisdoelen te behalen. Kinderen met een VVE indicatie komen 4 dagdelen per week bij ons spelen, zodat wij hen optimaal kunnen stimuleren door doelgericht te werken aan hun (taal)ontwikkeling.

Hieronder staat de wijze beschreven waarop de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Taal

Communicatie, contact maken met anderen en je uitdrukken zijn basisbehoeften die zich al op heel jonge leeftijd manifesteren. In eerste instantie gebeurt dit vooral non-verbaal, in het lichamelijke contact met een kind tijdens de verzorging en bij het knuffelen of dragen van het kind. Maar taal, ook als het kind nog weinig woorden begrijpt, speelt al snel een belangrijke rol.

We werken gericht aan de taalontwikkeling en het uitbreiden van de woordenschat van de kinderen door bij elke thema (nieuwe) woorden centraal gezet worden. Elke dag zijn er activiteiten die passen bij het thema en waarbij deze woorden gebruikt worden. Daarnaast kiezen we een aantal kernwoorden waarmee we actief aan de slag gaan met het aanleren van kindergebaren.

Kindergebaren is het ondersteunen van de gesproken taal door middel van gebaren. Hoewel een kind pas rond een jaar of anderhalf begint met praten is het cognitief al veel eerder in staat om te communiceren. Spelenderwijs leren kinderen gebaren waardoor ze al kunnen communiceren nog voordat ze kunnen praten. Al vanaf 7 maanden kunnen baby's -horend of niet horend- leren gebaren! Het kind kan associëren: het verbindt de woorden die het hoort aan de voorwerpen die het ziet en de handelingen die het meemaakt. Het kind ziet en herkent een vliegtuig in de lucht en een eendje dat in de vijver zwemt. Het weet wat er gaat gebeuren als je vraagt of het wil eten of gaat slapen. Een kind wil graag delen wat het beleeft en nodig heeft. Met gebaren geven wij het kind een manier om dit uit zichzelf te doen, zonder dat we hoeven in te vullen waar het kind naar zou kunnen wijzen of wat het zou kunnen willen. En omdat een kind met gebaren zelf een gesprek kan starten, krijgen we meer inzicht in de belevingswereld en de belangstelling. Een leuke manier om samen een hechte band op te bouwen en de taalontwikkeling te stimuleren. We merken ook dat kinderen minder gefrustreerd zijn, doordat wij eerder begrijpen wat hun wensen en behoeftes zijn.

Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat gebaren niet alleen de taal- en spraakontwikkeling op jonge leeftijd bevordert, maar ook dat gebarende kinderen, als ze ouder zijn, een voorsprong hebben op niet gebarende kinderen in het lezen, schrijven en spreken.

Activiteiten die wij aanbieden om taalontwikkeling te stimuleren zijn boekjes voorlezen en regelmatig herhalen in de kring en in kleine groepjes, interactief voorlezen waarbij een verhaal wordt nagespeeld, werken met een verteltafel en woordkaarten, liedjes zingen, rollenspellen in de themahoek en spelen van poppenkast. Op de groepen hebben we een boeken- en letterhoek. Al deze activiteiten zijn gericht op het betekenis geven aan woorden en het vergroten van de woordenschat, zowel voor kinderen waar Nederlands de moedertaal is als voor kinderen waar Nederlands de tweede taal is.

Rekenen

Onbewust zijn kinderen de hele dag bezig met rekenprikkel. Spelenderwijs ontdekken ze de wereld om zich heen en bouwen ze tegelijkertijd hun eigen wereld. Ze leren analyseren, tellen, ordenen, combineren, construeren en structureren. In onze thema's maken we gebruik van activiteiten die de rekenprikkel van de kinderen stimuleren.

Hierbij kunt u denken aan stapelen van blokken, spelen met een vormenstoof en sorteren op kleur, vorm of van groot naar klein. We besteden veel aandacht aan de tegenstellingen, maar ook juist overeenkomsten. Tijdens de dagelijkse handelingen besteden we veel aandacht aan het benoemen

van kleuren en tellen, bijvoorbeeld door bij een eetmoment de kleuren van de bekertjes te benoemen, te kijken welke kinderen dezelfde kleur beker hebben en te tellen hoeveel bekertjes er nodig zijn.

Puzzels met verschillende moeilijkheidsgraad nemen een belangrijke plek in op onze groepen. Deze liggen 's ochtends klaar op tafel of kunnen door de kinderen zelf gepakt worden uit de kast. Kinderen mogen zelf een puzzel kiezen, maar worden wel gestimuleerd om een "moeilijke" puzzel te maken, indien nodig met hulp van een ouder of pedagogisch medewerker.

Op de groepen is ook een rekenhoek ingericht met aanbod van cijfers en rekenspelletjes en hebben we een winkeltje om het rekenen binnen een rollenspel te bevorderen.

Motoriek

Motoriek is het vermogen om te bewegen. Hierbij is er een onderscheid tussen de grove en fijne motoriek. De grove motoriek gaat over grove bewegingen, zoals lopen, rennen, springen en fietsen.

Bij de fijne motoriek draait het allemaal om de fijne bewegingen: tekenen, knippen, kralen rijgen of het vasthouden van een potlood. Voor een kind is een goede motorische ontwikkeling van groot belang. Een verstoring in de motorische en/of sensomotorische ontwikkeling zal zijn weerslag hebben op andere facetten van de ontwikkeling zoals de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Daarom is het belangrijk om hier aandacht aan te besteden in voor- en vroegschoolse educatie. De motorische ontwikkeling begint al meteen bij de geboorte. Vanaf de geboorte beweegt het kind al. Het doet zo ervaring op over zichzelf en de wereld om zich heen. De zintuigen spelen hierbij een essentiële rol. Ze geven informatie over de wereld om het kind heen. Dat kan door prikkels via proeven, horen, zien, ruiken, voelen. De ontwikkeling van de zintuigen valt onder de sensomotorische ontwikkeling. Het is de start van het verkennen, ontwikkelen en leren.

Op onze peuterspeelgroepen besteden we veel aandacht aan het stimuleren van de (senso) motorische ontwikkeling. We gaan dagelijks met de kinderen naar buiten. Door buiten te spelen maakt een kind bewegingen die ervoor zorgen dat hij zijn spieren nog beter leert te beheersen; rennen, springen en klimmen. Het is daarom van groot belang een kind buiten zoveel mogelijk ongehinderd zijn gang te laten gaan. Buiten zijn de mogelijkheden om te rennen, klimmen, glijden en lekker te ravotten veel groter. In de zandbak spelen is ook leuk: een kuil graven met de schep, zand zeven of figuurtjes maken.

Daarnaast bieden we ook binnen kleine gymactiviteiten aan en zijn een aantal pedagogisch medewerkers getraind om peuterdans lessen aan te bieden. De dansactiviteiten die worden aangeboden passen ook weer binnen de thema's waar we mee werken. Verder zingen we dagelijks liedjes waarbij we verschillende bewegingen maken.

We werken aan het stimuleren van de fijne motoriek door ons aanbod aan fijner spel materiaal zoals blokjes, kralen rijgen, vormenstoof en puzzels. Bij alle knutselactiviteiten binnen de verschillende thema's stellen we doelen en leren we kinderen bijvoorbeeld om te knippen, scheuren, prikken, propjes maken, hanteren van een potlood, verf- of lijmkwast. Daarnaast vinden we het ook belangrijk om kinderen zelf te laten eten en zich aan- en uit te kleden. Naast het ontwikkelen van de fijne motoriek tonen we hiermee respect voor de autonomie en leren kinderen "zelf te doen".

De sensomotorische ontwikkeling stimuleren we door het aanbieden van verschillende ontwikkelingsgerichte activiteiten. Water, klei en zand zijn dankbare speelmaterialen. Zij bieden veel mogelijkheden voor sensomotorische activiteiten doordat ze prikkels krijgen op verschillende manieren. We gebruiken ook diverse soorten zachte materialen om mee te 'smeren'. Denk hierbij aan vingerverf, scheerschuim of slagroom. Voelspelletjes zijn ook goed in de ontwikkeling van sensomotorische ontwikkeling. We leggen bijvoorbeeld voorwerpen onder een doek en laten de kinderen voelen. De voelspelletjes willen we nog verder uitbreiden door het maken van een voelmuur en voetenpad op de groepen. We laten de kinderen ook kennis maken met verschillende

texturen waarbij ze hun zintuigen in moeten zetten, denk aan het ondervinden van koud of warm, nat of droog, ruw of glad.

Sociaal emotionele ontwikkeling

Bij het stimuleren van de sociaal emotionele ontwikkeling werken we aan verschillende sociale vaardigheden zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het ontwikkelen van sociale competenties. Het geeft kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving.

Kinderen in de kinderopvang krijgen al jong en gedurende een substantieel deel van de dag/week te maken met interactie met leeftijdgenoten en het deel uitmaken van een groep. De pedagogisch medewerker speelt een belangrijke rol in het begeleiden van de interactie tussen de kinderen onderling. Het samenzijn met vertrouwde pedagogisch medewerkers en bekende leeftijdgenoten bevordert de ontwikkeling van relaties en dus een gevoel van veiligheid. Goede relaties met leeftijdsgenoten bevordert de kwaliteit van hun communicatie en van hun spel. In een vertrouwde groep leeftijdgenoten kunnen kinderen gevoelens van verbondenheid en verantwoordelijkheid ontwikkelen.

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de "cultuur" eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin. Kinderen ontmoeten er veel verschillende mensen en maken kennis met een diversiteit aan normen, waarden en verschillende culturen. De groep biedt mogelijkheden om zich de algemeen geldende waarden, normen en regels van de samenleving, eigen te maken. In een groep doen zich relatief veel "leermomenten" voor, bijvoorbeeld door samen winkeltje of in het keukentje te spelen, maar ook bij conflicten tussen kinderen, bij verdriet of pijn.

Waarden en normen worden weerspiegeld in rituelen en gewoonten, in regels op de groep, in sfeer en aankleding van de ruimtes, in het handelen van de pedagogisch medewerkers en in de manier van omgaan met elkaar. In de hedendaagse samenleving hebben we ook te maken met waarden en normen uit andere culturen. Integratie betekent leven volgens de in Nederland geldende waarden en je gedragen volgens de in Nederland gangbare normen. Onderdeel van het Nederlandse waarden patroon is respect voor waarden van andere culturen. Op de groepen wordt alleen Nederlands gesproken.

Volgen ontwikkeling peuters

Afstemming aanbod voorschoolse educatie

Op onze peuterspeelgroepen vormen we samen met het basisonderwijs een kindcentrum met een doorgaande leer- en ontwikkellijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar. De doorlopende leer- en ontwikkellijn wordt zichtbaar doordat het totaalprogramma van Uk & Puk en de activiteiten die wij aanbieden om de verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren aansluit bij de methodes van het onderwijs.

Vanaf groep 1 borduurt de kleutermethode Schatkist hierop voort met aansluitende doelen, thema's, ankers en overeenkomstige materialen. Met Schatkist gaan kleuters spelenderwijs de wereld om zich

heen begrijpen door onderzoekend en ontwerpend te leren. De kinderen die in groep 2 met Schatkist werken, zullen in groep 3 veel herkennen in onze methode Veilig leren lezen.

Bij de overgang naar het basisonderwijs vindt een warme overdracht plaats door de observaties en CITO scores van een kind te bespreken. Het exit gesprek van de peuterspeelgroep en intakegesprek van groep 1 wordt gecombineerd in één gesprek waar ouders, leerkracht en de mentor van de peuterspeelgroep aan deelnemen. Indien van toepassing sluit ook de mentor van de buitenschoolse opvang aan.

De kindvolgsystemen van school en CITO toetsen sluiten goed aan wat zorgt voor een subtiele overgang van onze opvang naar het basisonderwijs. Daarnaast hebben de pedagogisch medewerkers en leerkrachten van de onderbouw periodiek overleg met elkaar over alle zaken met betrekking tot het kindcentrum van gezamenlijke ouderbijeenkomsten, feesten tot kindbesprekingen. Afhankelijk van de agenda sluiten ook de intern begeleider, pedagogisch coach en/of aandachtsfunctionaris aan.

In voorjaar 2019 starten we een pilot waarbij peuters vanaf 3 jaar op bezoek gaan in groep 1 met een pedagogisch medewerker van de peuterspeelgroep. Wanneer dit een succes blijkt te zijn willen we dit vanaf schooljaar 2019-2020 structureel in gaan plannen.

Daarnaast plannen wij collegiale consultaties waarbij de pedagogisch medewerkers een dagdeel meedraaien in de onderbouwklassen.

Signaleren bijzonderheden ontwikkeling

Om bijzonderheden in de ontwikkeling te signaleren maken we bij de reguliere kinderen gebruik van het volgsysteem van Uk & Puk. Dit is een hulpmiddel om gericht naar de ontwikkeling van een kind te kijken. De pedagogisch medewerker kan hierdoor doelbewust bij het niveau van het kind aansluiten. Kinderen worden één keer per jaar geobserveerd, waarbij gericht gekeken wordt naar de sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, rekenen en motoriek.

Aangezien het volgsysteem van Uk & Puk geen erkende methode is voor kinderen met een VVE indicatie maken we voor deze kinderen gebruik van het kindvolgsysteem van Parnassys. Hiermee brengen we twee keer per jaar de ontwikkelingslijnen in kaart gericht op motoriek, taal, rekenen, spel en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Verder zoeken wij bij zorgen om een kind en/of gezin contact met externe partners, zoals basisschool en eventueel met opvangorganisatie waar eerder opvang is afgenomen. Uiteraard altijd met schriftelijke toestemming van een ouder/verzorger. Er is tevens een samenwerkingsverband met Sterk Papendrecht (voorheen CJG) waar overlegd kan worden met een jeugdverpleegkundige, bijvoorbeeld bij een mogelijke VVE-indicatie. Ook kan een casus ingebracht worden in een multidisciplinair team. Mochten we ons hiertoe genooddakt voelen, dan kunnen we een signaal afgeven in het signaleringssysteem "Zorg voor Jeugd" waardoor kinderen gevolgd worden en bij hulpverlening verschillende partners aan elkaar gelinkt worden. Eén kind, één plan. Zelf streven we ook altijd naar het formuleren van één actieplan per kind; thuis, op de peuterspeelgroep en eventueel op school.

Op het hoofdkantoor hebben we een map "zorgen rondom een kind". Hierin hebben we een zorgcode met stappenplannen en aandachtspunten, bijvoorbeeld voor het voeren van gesprekken met ouders en kinderen. De meldcode Kindermishandeling is ook onderdeel van deze map. We hebben een functionaris Kindermishandeling die regelmatig aanwezig is bij de kindbesprekingen.

Zorgen rondom een kind

Wanneer er bijzonderheden in de ontwikkeling van een kind zijn of er problemen worden gesignaleerd, wordt dit besproken met de ouders. Indien gewenst wordt de pedagogisch coach en/of

aandachtsfunctionaris gevraagd voor pedagogisch advies. In overleg met de ouders worden eventuele vervolgstappen afgesproken en geëvalueerd. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een kind specifiek plan van aanpak, een extra observatie, of een doorverwijzing naar een andere organisatie. In 2019 zullen twee pedagogisch medewerkers opgeleid worden tot intern begeleider 0-4 jaar, waarna zij samen met de pedagogisch coach en aandachtsfunctionaris het "zorgteam" van de organisatie vormen.

Op elke locatie is tevens een sociale kaart aanwezig. Daarnaast werken we volgens de meldcode kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag. De aandachtfunctionaris van Kinderopvang Papendrecht coördineert wanneer nodig het signaleringsproces en de verwijzing en zorg rondom het kind en het gezin bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij acute dreiging en/of wanneer ouders niet open staan voor hulp vanuit onze organisatie wordt altijd een melding gedaan bij Veilig Thuis. Voor meer informatie verwijzen we u door naar de meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld.

Betrokkenheid ouders bij stimuleren ontwikkeling

Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn onmisbaar bij de voor- en vroegschoolse educatie van hun kind: betrokkenheid van ouders heeft een positief effect op de ontwikkeling van kinderen in het algemeen en op de leerprestaties in het bijzonder. Wat is ouderbetrokkenheid nu eigenlijk precies?

"Effectieve ouderbetrokkenheid is ouderbetrokkenheid die bijdraagt aan de leeropbrengsten van een kind. De kern van een effectieve ouderbetrokkenheid is een niet-vrijblijvende samenwerking tussen kindcentrum en ouders in het belang van het kind. Ouders, kind en kindcentrum vormen een gelijkwaardig partnerschap. Ouderbetrokkenheid is dan ook maatwerk".

Er zijn veel verschillende manieren waarop ouders betrokken worden bij de VVE en de ontwikkeling van hun kinderen. Het totaalprogramma van Uk & Puk biedt een handleiding met praktische tips met achtergrond-informatie om de betrokkenheid van ouders bij Uk & Puk te vergroten met als doel dat er een doorgaande lijn ontstaat tussen de aanpak in het kindcentrum en de aanpak thuis. Binnen een maand na plaatsing legt onze pedagogisch coach een huisbezoek af om kennis te maken met het gezin en een ouderscan te bespreken zodat we goed de ouderpopulatie in kaart kunnen brengen om zo goed mogelijk aan te kunnen sluiten bij de behoeften van ouders.

Didactisch partnerschap

Gericht op het ondersteunen van de cognitieve/leerontwikkeling van kinderen. Dit gebeurt door ouders te informeren over de didactische vooruitgang van kinderen. Minimaal 2 keer per jaar vindt een gesprek plaats tussen de mentor van het kind en de ouders, naar aanleiding van een observatie gericht op de verschillende ontwikkelingsgebieden middels het kindvolgsysteem van Parnassys. Daarnaast wordt bij opvallend gedrag of zorgen direct een afspraak ingepland om onze zorgen te bespreken en een plan van aanpak te formuleren.

Verder adviseren we ouders hoe ze thuis de ontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren. Op die manier creëren we samenhang tussen de wereld van het kind thuis en zijn wereld binnen ons kindcentrum. Deze samenhang geeft het kind houvast. Het maakt het voor het kind makkelijker om de wereld om zich heen te begrijpen.

Voorafgaand aan elk thema wordt een ouderbijeenkomst georganiseerd door onze pedagogisch coach. Doel van deze bijeenkomst is om ouders te informeren over de activiteiten van het thema en

hoe ouders hier thuis bij aan kunnen sluiten. Er wordt tevens een brief meegegeven met deze informatie. Verwachtingen worden besproken ten aanzien van de activiteiten die ouders van kinderen met een VVE indicatie verplicht zijn om uit te voeren. Belangrijk is ook om terug te vragen of de informatie goed begrepen wordt. Bijkomend voordeel is dat met de bijeenkomsten ouders samen gebracht worden en wellicht een netwerk voor en met elkaar kunnen vormen.

Om ouders te laten zien hoe wij werken met Uk & Puk op de groep nodigen wij hen jaarlijks uit om een ochtend mee te draaien op de peuterspeelgroep. Daarnaast worden regelmatig ouder/kind activiteiten georganiseerd, waarbij een ouder bij het brengen van een kind langer blijft om samen een activiteit te doen. Ouders worden ook meegevraagd wanneer we met de kinderen naar de bibliotheek gaan om de drempel te verlagen om ook zelf met hun kind naar de bibliotheek te gaan.

Pedagogisch partnerschap

Gericht op de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen en hun gedrag. Hierbij gaat het vooral om afstemming tussen kindcentrum en ouders over de opvoeding en aanpak van kinderen. Dagelijks vindt een overdracht plaats tijdens de breng- en haalmomenten over bijzonderheden van het kind en zijn omgeving.

Daarnaast vindt minimaal 2 keer per jaar een gesprek plaats naar aanleiding van een observatie middels het kindvolgsysteem van Parnassys. Bij de observatie wordt ook gericht gekeken naar de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen. Tijdens de ouderbijeenkomsten wordt ook een thema gekozen waarover advies gegeven wordt, denk hierbij aan voeding, mediawijsheid, zindelijkheid etc.

Informeel partnerschap

Gaat over de hulp van ouders bij informele activiteiten, zoals een uitje naar de bibliotheek of hulp bij feesten. Ouders zijn nodig om deze activiteiten voldoende te realiseren.

Formeel partnerschap

Betreft de formele ouderbetrokkenheid van ouders, zoals die bij de wet geregeld is. Binnen onze kindcentra hebben we een oudercommissie waar ouders zitting in hebben van kindcentrum Oranje-Nassau en Prins Constantijn. Zij behartigen de belangen van alle ouders.

Inrichting ruimte

De sfeer op de peuterspeelgroep is belangrijk en hier kan op veel manieren vorm aan gegeven worden. Wij hebben onze groepsruimtes gezellig en overzichtelijk ingericht. De kinderen hebben de ruimte om te spelen en er zijn verschillende hoeken ingericht zoals een keukenhoek, poppenkasthoek, verkleedhoek, huishoek en bouwhoek. Ook is er in alle ruimtes veel daglicht. Er hangen veel kleurige tekeningen en werkjes van de kinderen aan de muren en ramen. De pedagogisch medewerkers verwerken de thema's van het totaalprogramma Uk & Puk in de aankleding; werkjes van de kinderen spelen daarbij een grote rol. Een belangrijk criterium bij de inrichting van de groepsruimtes is overzicht. Overzicht over de ruimte is zowel voor de pedagogisch medewerker als voor het kind belangrijk. De pedagogisch medewerker moet een zo goed mogelijk overzicht op alle kinderen kunnen houden. Voor de jongste kinderen is het belangrijk om oogcontact met de pedagogisch medewerker te kunnen maken terwijl ze aan het spelen zijn.

Oudere peuters hebben wat meer behoefte om af en toe in een "afgesloten" hoekje met elkaar te spelen. Bij de inrichting is rekening gehouden met deze behoeften van de kinderen. De ruimte is, onder andere door kleur en materiaalgebruik, aantrekkelijk voor kinderen en nodigt uit tot spel.

Passend materiaal

Met de juiste materialen kunnen verschillende ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd. Zo kunnen kinderen die bijvoorbeeld spelen in een keukentje zich zowel motorisch ontwikkelen (roeren, iets in de pan doen), als sociaal (aan elkaar vragen wat een ander wil eten, uitdelen). Wanneer een pedagogisch medewerker 'meespeelt' kan zij extra uitdaging bieden aan de cognitieve ontwikkeling van kinderen door bijvoorbeeld te vragen welke ingrediënten je nodig hebt voor een pannenkoek. Kinderen leren niet alleen in spel en in speciaal ontworpen leersituaties, maar vooral ook door het meedoen aan zinvolle dagelijkse activiteiten. Opruimen, toiletgang en samen aan tafel eten zijn daar voorbeelden van.

Bij de verschillende ontwikkelingsgebieden staat beschreven welke activiteiten en materialen wij gebruiken om de ontwikkeling te stimuleren.

Aansluiting en overgang tussen voor- en vroegschoolse educatie

Mentorschap

Elk kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor is één van de vaste pedagogisch medewerkers op de groep van een kind en is eerste aanspreekpunt voor ouders en kinderen. De mentor is degene die de ontwikkeling volgt door het uitvoeren van de observaties en afnemen van de CITO toetsen bij kinderen met een VVE indicatie. Zij zal ook de gesprekken met ouders voeren.

Tijdens het intakegesprek krijgen ouders een briefje met daarop de naam van de mentor beschreven. Tevens wordt aan alle kinderen verteld wie hun mentor is.

Voor de kinderen met een VVE indicatie hebben we ervoor gekozen om de pedagogisch medewerker die vier dagdelen werkzaam is aan te stellen als mentor. Zij ziet de kinderen minimaal drie keer per week. Daarnaast zijn zij degene die samen met de pedagogisch coach een werkgroep VVE en ouderbetrokkenheid vormen.

Doorgaande ontwikkellijn

De mentor is ook verantwoordelijk voor de overdracht naar de basisschool. Wij maken gebruik van een overdrachtsformulier welke ontwikkeld is in opdracht van de gemeente Papendrecht, in samenspraak met leerkrachten en pedagogisch medewerkers. De inhoud van dit formulier wordt tijdens een exitgesprek besproken met ouders en, indien zij hiervoor toestemming geven, gemaïld naar de betreffende basisschool en eventueel ook naar de buitenschoolse opvang. Kinderen waarover zorgen bestaan en kinderen met een VVE indicatie, dragen wij over middels een "warme overdracht". Dit wil zeggen dat er een gesprek gepland wordt met de leerkracht en intern begeleider van de toekomstige basisschool om de ontwikkeling te bespreken.

Samenwerking andere belanghebbenden

Gemeente

Kindcentrum Oranje-Nassau en Prins Constantijn staan geregistreerd bij de gemeente Papendrecht en voldoet aan de wet- en regelgeving. De gemeente heeft een toezichthoudende taak ten aanzien van de omvang, kwaliteit en het functioneren van onze opvang. De gemeente heeft het toezicht op de kwaliteit uitbesteed aan de Dienst Gezondheid en Jeugd zhz. Jaarlijks worden de

peuterspeelgroepen geïnspecteerd. De inspectierapporten zijn openbaar en een link van het meest recente rapport kunt u terug vinden op onze website. Indien er tekortkomingen worden geconstateerd heeft de gemeente een handhavende verantwoordelijkheid.

Middels de subsidieregeling voor het peuterspeelgroepen, als ook het VVE-aanbod, is er sprake van een samenwerking met de gemeente. Daarnaast is de samenwerking ook gebaseerd op een gedeelde maatschappelijke verantwoordelijkheid voor een optimale ontwikkeling van alle peuters. Bij een taalbarrière tussen pedagogisch medewerkers en ouders kunnen we een tolk aanvragen via de gemeente.

Onderwijs

Op onze peuterspeelgroepen vormen we samen met het basisonderwijs een kindcentrum met een doorgaande leer- en ontwikkellijn voor kinderen van 0 tot 13 jaar. De doorlopende leer- en ontwikkellijn wordt zichtbaar doordat het totaalprogramma van Uk & Puk en de activiteiten die wij aanbieden om de verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren aansluit bij de methodes en het kindvolgsysteem van het onderwijs. Bij de overgang naar het basisonderwijs vindt een warme overdracht plaats.

Sterk Papendrecht

Zoals eerder beschreven is er een samenwerkingsverband met Sterk Papendrecht (voorheen CJG) waar overlegd kan worden met een jeugdverpleegkundige. Ook kan een casus ingebracht worden in een multidisciplinair team. Mochten we ons hiertoe genoodzaakt voelen, dan kunnen we een signaal afgeven in het signaleringssysteem "Zorg voor Jeugd" waardoor kinderen gevolgd worden en bij hulpverlening verschillende partners aan elkaar gelinkt worden. Eén kind, één plan. Zelf streven we ook altijd naar het formuleren van één actieplan per kind; thuis, op de peuterspeelgroep en eventueel op school.